

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Datum och tid: 2025-11-17 klockan 18:00

Plats: Nova, sal Castor

Vid förhinder kontakta: Respektive gruppledare

Yvonne Bergvall (S)
Ordförande

Frida Welin
Sekreterare

Dagordning Kommunfullmäktige 2025-11-17

Ärende

Upprop

Beslutsärenden

§ 106 Val av justerare

§ 107 Fastställande av dagordning

§ 108 Ställningstagande gällande erbjudande om förvärv av ägarandelar i Oskarshamn Energi AB -
Undantagen enligt sekretess 19 kap §1

Föredragande: Ekonomichef, Fredrik Thunberg

§ 229

Dnr KS 2025/000801-1

Ställningstagande gällande erbjudande om förvärv av ägarandelar i Oskarshamn Energi AB

Till protokollet finns tre bilagor som innehåller information som är undantagen enligt sekretess med hänvisning till OSL (Offentlighet- och sekretesslagen kap. 31 §,16).

Kommunstyrelsens beslutsförslag till kommunfullmäktige

1. Oskarshamn kommun säger nej till det bud från E.ON Sverige AB, om förvärv av företagets samtliga andelar i Oskarshamn Energi AB, som framgår av bilaga, "Erbjudande" (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16).
2. Förslaget till vidare hantering i ärendet inklusive det motbud som framställs i bilaga "Grund för svar till E.ON" (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16) godkänns.
3. Kommundirektören får i uppdrag att meddela E.ON Sverige AB Oskarshamn kommuns ställning och framföra ovanstående motbud med villkor.

Ärendet

E.ON Sverige AB har lämnat ett erbjudande på samtliga sina aktier i Oskarshamn Energi AB. Med anledning av detta behöver kommunen, genom beslut i kommunfullmäktige, ta ställning till om ett förvärv är aktuellt.

Bakgrund

Den 17 september 2025 meddelade EON Sverige AB offentligt att de undersökte möjligheterna att avyttra sitt innehav (50 %) i Oskarshamn Energi.

Oskarshamn Energi AB samägs med Oskarshamn Kommun som via Oskarshamn Kommunbolag AB äger 50%. De båda ägarna har ett aktieägaravtal som reglerar hur den gemensamma styrningen och ägandet skall fortgå.

Oskarshamn Kommun mottog den 24 september i enlighet med aktieägaravtalets punkt 13.2 som handlar om förköp, ett erbjudande om att förvärva samtliga av E.ON's andelar i Oskarshamn Energi AB.

I enlighet med aktieägaravtalet skall den andra ägaren (Oskarshamn Kommun) svara inom 8 veckor från mottagande av erbjudandet/budet. Därav behöver Oskarshamn kommunfullmäktige ta beslut i ärendet innan den 19 november.

Bud från E.ON

Erbjudandet från E.ON finns presenterat i bilaga till tjänsteutlåtandet, döpt "Erbjudande", som är belagd med sekretess enligt OSL (Offentlighets- och sekretesslagen) kap. 31 §,16 för uppgift om enskilda affärs- eller driftsförhållanden.

Om kommunen väljer att inte acceptera erbjudandet så kan E.ON enligt 13.4 i aktieägaravtalet gå vidare med en extern försäljningsprocess. I Bolagsordningen för Oskarshamn Energi AB så finns det även en så kallat hembudsklausul. Det innebär att om E.ON säljer bolaget till en annan part så får kommunen en möjlighet att köpa aktierna från den nya ägaren innan affären blir slutgiltig.

Oskarshamns kommuns förutsättningar för ett förvärv

Inför ett ställningstagande till E.ON.s bud är det viktigt att analysera både de ekonomiska ramarna och kommunens strategiska intressen. Nedan redovisas faktorer som ligger till grund för ställningstagande i frågan.

Kommunalt ägande av energibolag

Styrning av Oskarshamn Energi AB är strategiskt viktigt, särskilt med tanke på framtida investeringar i nätutbyggnad. För att möjliggöra nya etableringar och ge befintliga företag trygghet i sin planering av elbehov krävs lokal kontroll över kapacitet och utveckling.

Beredskapsfrågorna har fått ökad aktualitet, inte minst med lärdomar från kriget i Ukraina. Det handlar om att säkerställa drift och underhåll inom egen organisation, samt att bygga robusta anläggningar med hög redundans. Sådana prioriteringar kan behöva vägas mot bolagets utdelningsnivåer och krav på avkastning.

Även ekonomiskt är ägandet strategiskt. Det ger möjlighet att påverka nätagifter, skapa konkurrensfördelar för lokalt näringsliv och samtidigt generera avkastning som kan användas för kommunens egna investeringar.

Tillgångar i Kalmar Läns Pensioner AB / Pensioner

Oskarshamns Kommun har sedan 2009 satt in pengar via Kalmar Läns Pensioner AB (KLP AB) för att möta de framtida pensionskostnaderna. Från och med den 1 januari 2023 så ändrades pensionsavtalet för alla nyanställda i kommunal sektor/födda från 1986 och för de som själva valde att gå över till pensionsavtalet AKAP KR. Det nya pensionsavtalet innebär att kommunen reglerar pensionen direkt och skuldför inte pensionerna längre som gjorts tidigare. Detta kommer innebära att skulden succesivt kommer minska de kommande åren.

Kommunens senaste prognos (2025-08-31) från Skandia över pensionsskulden ser ut enligt nedan.

Total pensionsskuld, mnkr

	2025-08-31	2025-12-31	2026-12-31	2027-12-31	2028-12-31	2029-12-31
Ansvarsförbindelse	490,5	483,4	451,2	427,2	407,1	387,0
Avsatt till pensioner	296,4	296,2	299,6	299,3	303,0	306,1
Upplupna kostnader	49,2	39,8	40,3	41,9	43,5	45,2
Löneskatt	202,8	198,8	191,9	186,4	182,8	179,1
Summa skuld	1 038,9	1 018,1	983,0	954,8	936,5	917,5

Per den 30 september 2025 uppgick Oskarshamns kommuns behållning på KLP till 1 509 mnkr, enligt det senaste beskedet från KLP AB. Vid den senaste samordnade avstämningen den 31 augusti 2025 var behållningen 1 501 mnkr, medan kommunens pensionsskuld vid samma tidpunkt uppgick till 1 039 mnkr. Detta innebär ett överskott på 462 mnkr i förhållande till pensionsskulden. Enligt prognos för december 2025 förväntas pensionsskulden ha minskat till 1 018 mnkr, vilket motsvarar en minskning med 21 mnkr. Under förutsättning att behållningen på KLP kvarstår på 1 501 mnkr, skulle överskottet då uppgå till 483 mnkr.

Oskarshamns kommun har rätt att ta ut medel ur KLP efter beslut i kommunfullmäktige, med en väntetid om tre månader. Vid större uttag önskar KLP AB viss framförhållning för att undvika att

behöva genomföra investeringar eller försäljningar under mindre gynnsamma marknadsförhållanden.

Portföljrapport	2025-09-30	Oskarshamns kommun		
	Marknadsvärde kronor	Andel, %	Anskaffnings- värde kronor	Vinst/förlust(-) kronor
Aktier	877 628 629	58,14 %	741 292 800	136 335 829
Räntebärande	602 688 846	39,92 %	598 808 478	3 880 368
Likviditet inkl skuld optioner	22 873 991	1,52 %		
Upplupna räntor	6 416 555	0,42 %		
Totalt marknadsvärde	1 509 608 021	100,00 %		
Marknadsvärde 2024-12-31	1 441 088 552			
Värdeförändringar				
Aktier	47 695 028			
Räntebärande	8 718 936			
Likviditet inkl skuld optioner	11 299 510			
Upplupna räntor	805 995			
Värdeändring 2025	68 519 469		Varav insättning(+)/uttag(-)	+0
Totala avsättningar 1996-2025	620 000 000		Andelskurs per 2025-09-30	6 550,0872
Andel i KLP per rapportdatum	24,541211529400%		Antal andelar per 2025-09-30	230 471,4388

Ett uttag från KLP kommer minska de årliga bokförda utdelningarna/ränteintäkterna. De senaste tre åren har portföljen genererat enligt tabellen nedan. I budgeten ligger det ett finansnetto på ca 21,5 mnkr. Ett uttag skulle därmed inte medföra att budgeten för finansnettot inte skulle hålla. Vi ser även att ränteintäkterna minskar för 2025 kopplat till räntesänkningarna.

Tabell avkastning (mnkr)	2023	2024	2025 (9 mån)
Utdelningar	23,3	26,9	25,6
Räntor	24,1	25,1	15,1
Realisationsresultat	10	13,5	12,6
Totalt	57,8	65,5	53,3

Tillgångar i Oskarshamns Kommunbolag AB

Oskarshamns Kommunbolag AB har en kassa från tidigare erhållen utdelning samt ränteintäkter uppgående till ca 75 mnkr. Dessa medel skulle kunna användas vid ett eventuellt förvärv.

Låneförutsättningar

Oskarshamns kommun har vid senaste uppdaterade kommunanalys ett treårigt medelriskvärde på 2,3 och för det enskilda året 2024 så låg det på 0,5.

Det finns möjligheter att låna pengar hos Kommuninvest. Det är viktigt att nyttjandet inte påverkar den redan planerade verksamheten och storleken på kommunkoncernens låneram. Dock så skulle ett eventuellt förvärv öka det årliga resultatet vilket i sin tur är en komponent till den medgivna storleken på låneramen. Att förvärva andelar med avkastning likt Oskarshamn Energi AB på 8,6 %

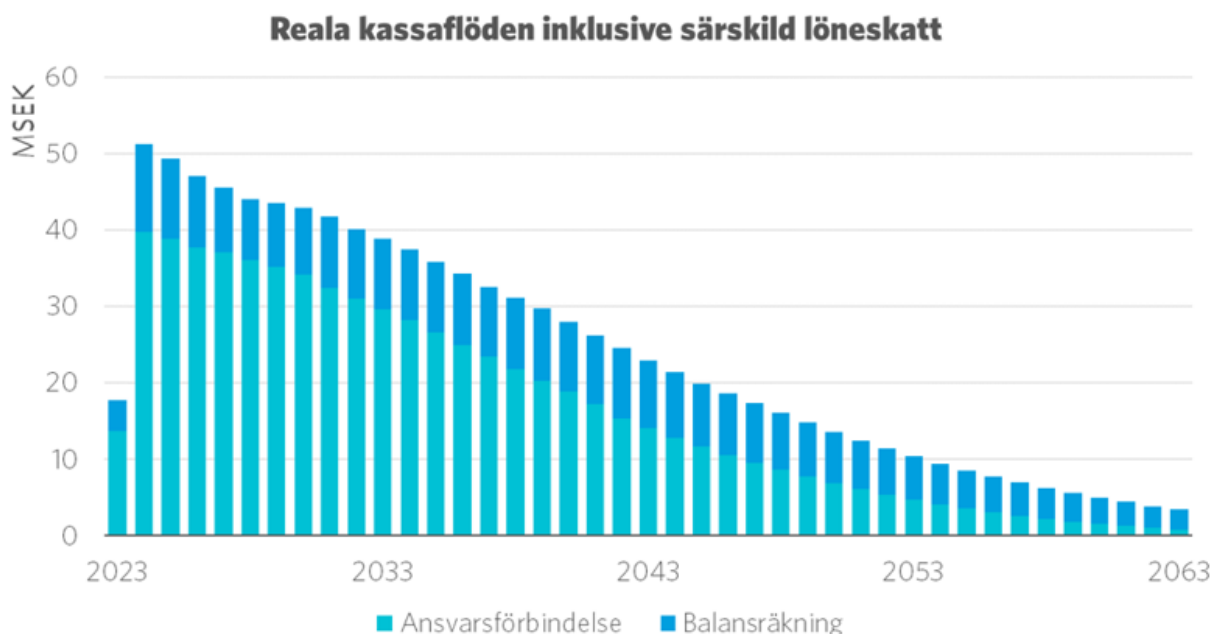
på sysselsatt kapital ger en återbetalningsförmåga som är god på ett eventuellt lån.

Oskarshamn Kommun har möjlighet att ingå ett borgensåtagande för Oskarshamn Kommunbolag AB om det krävs. En borgensavgift skall alltid tas ut och i detta fall med en så låg risk så skulle kommunen kunna ta ut 0,1 % på lånet för förvärvet av andelar i Oskarshamn Energi AB.

Likviditeten

Oskarshamn Kommuns likviditet skulle kortsiktigt påfrestas om de likvida medlen på banken i Oskarshamn Kommunbolag AB skulle nyttjas vid ett eventuellt förvärv. Detta på grund av att de allra flesta i kommunkoncernen ingår i en koncernkontostruktur.

På grund av att vi för närvarande har gått in i det avgiftsbestämda AKAP KR och samtidigt har kvar KAP-KL så pressas likviditeten. Se nedan graf för prognosen på hur påfrestningen är de närmaste åren för Oskarshamn Kommun när pensionsskulderna skall betalas av.



Effekten av detta kommer medföra att kommunen kommer behöva ta mer lån vid större investeringar men med aggressiva amorteringsplaner. Det "tillfälliga" trycket på likviditeten kommer alltså även om det genomförs en affär eller inte. Det viktigaste är att inte låneramen påverkas negativt.

Organisatoriska utmaningar med förvärvet

Oskarshamn Kommun och E.ON har idag hälften av styrelseplatserna var och E.ON har ordförandeskapet. Att bli ensam ägare i Oskarshamn Energi-koncernen innebär att Oskarshamn kommun behöver säkerställa att det finns kvar kompetens och ett välfungerande styrelsearbete i bolagen. E.ON har i samägandet bidragit med en stor branschkunskap och ett rörelsedrivande styrelsearbete.

Vid ett eventuellt förvärv behöver kommunen säkerställa att styrelsearbetet drivs affärsmässigt och är ett stöd för ledningen i Oskarshamn Energi-koncernen. En strategisk och affärsmässig styrelse kommer krävas för hållbarhet på lång sikt. Idag har kommunen inga externa ledamöter i sina bolag på grund av "proportionella val" och samtliga platser är tillsatta efter antal röster i valet. Det är därför inte möjligt att ta in en extern representant i styrelsen.

Branschkunskapen och den strategiska långsiktiga analysen av marknaden som E.ON stått för behöver finnas även i framtiden.

Bilagor "Erbjudande samt "Grund för svar till E.ON" är belagda med sekretess och innehåller värdeindikatorer på bolaget och eventuella finansieringsupplägg och risker med dessa.

Sammantaget bedöms det aktuella budet från E.ON Sverige AB inte kunna antas. Kommunfullmäktige föreslås istället att avstå från att acceptera budet och istället framföra ett motbud med villkor. Resonemang presenteras i bilaga "Grund för svar till E.ON".

Mot denna bakgrund föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige avslår det inkomna budet, godkänner förslaget till vidare hantering av ärendet samt uppdrar åt kommundirektören att meddela kommunens ställningstagande till E.ON Sverige AB.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen föreslås enligt följande;

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta enligt följande;

- Oskarshamn kommun säger nej till det bud från E.ON Sverige AB, om förvärv av företagets samtliga andelar i Oskarshamn Energi AB, som framgår av bilaga, "Erbjudande" (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16).
- Förslaget till vidare hantering i ärendet inklusive det motbud som framställs i bilaga "Grund för svar till E.ON" (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16) godkänns.
- Kommundirektören får i uppdrag att meddela E.ON Sverige AB Oskarshamn kommuns ställning och framföra ovanstående motbud med villkor.

Dagens sammanträde

Under sammanträdet ajournerar sig kommunstyrelsen för att ge ledamöterna möjlighet att läsa in beslutsunderlagen till ärendet. Underlagen som omfattas av sekretess med hänvisning till Offentlighet- och sekretesslagen (OSL) 31 kap. *Sekretess till skydd för enskild i annan verksamhet med anknytning till näringslivet* lämnas ut inför behandlingen och samlas in efteråt. De dokument som ingår i beslutsunderlaget är:

- Tjänsteutlåtande: *Ställningstagande gällande erbjudande om förvärv av ägarandelar i Oskarshamn Energi AB* (utgör informationen till protokollet),
- Bilaga: Erbjudande
- Bilaga: Grund för svar till E.ON.

Sammanträdet återupptas kl. 11:45. Vid behandlingen av ärendet deltar endast ledamöter och tjänstgörande ersättare.

Ekonomichef Fredrik Thunberg redovisar ärendet utifrån underlagen och besvarar frågor.

Andreas Erlandsson (S), Lucas Lodge (M) och Mathias Karlsson (KLP) yrkar bifall till förslaget från kommunledningsförvaltningen.

Ted Nyberg (SD) yrkar för Sverigedemokraterna bifall till förslagspunkt 1 men på en förändring gällande förslagspunkt 2 innebärande att ett annat lägre motbud (xx kr) samt delvis andra villkor ska läggas fram.

Motbudet framgår av bilaga 3 till protokollet *"Yrkande från Ted Nyberg (SD) kommunstyrelsen"* och omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16).

Ordföranden meddelar följande förslag till propositionsordning;

- Först ska förslagspunkt 1 från kommunledningsförvaltningen prövas.
- Därefter ska förslagspunkt 2 från kommunledningsförvaltningen prövas mot ändringsyrkandet från Ted Nyberg (SD)
- Sedan ska förslagspunkt 3 från kommunledningsförvaltningen prövas.

Kommunstyrelsen godkänner denna propositionsordning.

Efter avslutad propositionsordning gällande förslagspunkt 1 finner ordföranden att kommunstyrelsen har beslutat att godkänna förslaget från kommunledningsförvaltningen.

Efter avslutad propositionsförfarande gällande förslagspunkt 2 finner ordföranden att kommunstyrelsen har beslutat att godkänna förslaget från kommunledningsförvaltningen.

Efter avslutad propositionsförfarande gällande förslagspunkt 3 finner ordföranden att kommunstyrelsen har beslutat att godkänna förslaget från kommunledningsförvaltningen.

Leif Axelsson (SD), Ted Nyberg (SD) och Jesper Ishagen (SD) begär att få lämna en protokollsanteckning. Ordföranden godkänner detta.

Protokollsanteckning Leif Axelsson (SD), Ted Nyberg (SD) och Jesper Ishagen (SD)

Sverigedemokraterna i Oskarshamn ställer sig mycket positiva till ett kommunalt förvärv av Oskarshamns Energi. Vi anser dock att den kostnad som har presenterats är alltför hög. Därför bör kommunen överlämna frågan till skiljedomstol för att fastställa en rimlig köpeskilling.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, kommunledningsförvaltningen: *Ställningstagande gällande erbjudande om förvärv av ägarandelar i Oskarshamn Energi AB*
- Bilaga 1: Erbjudande (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16).
- Bilaga 2: Grund för svar till E.ON (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16).
- Bilaga 3 Yrkande från Ted Nyberg (SD) (Kommunstyrelsen 2025-11-04) (omfattas av sekretess enligt OSL kap. 31 §,16).